ΜΟΥΣΙΚΗ

κατα τη γνωμη μου

του ΦΟΙΒΟΥ ΑΝΩΓΕΙΑΝΑΚΗ

Πενιχρές απ.ωδόσεις

Η συναυλία της ΚΟΑ

«Οι σολίστες της Νάπολης»

Η αναταραχή στην Κρατική Ορχήστρα της Αθήνας εξακολουθεί να επηρεάζει αποφασιστικά την καλλιτεχνική πορεια —διάβαζε, την ποιότητα των συναυλιών— του πρώτου συμφωνικού ιδρύματος της χώρας. Αναταραχή πολύπλευρη, με πολλαπλά αιτήματα, άλλα από τα οποία εχουν τις ρίζες τους στο εγγύς παρελθόν και άλλα στην περιοδο της γερμανικής κατοχής, ναι, πενήντα χρόνια πίσω, όπως το «θριλικο» αιτημα της μονοθεσίας!

Η λύση τους, που δεν φαινεται να οδεύει σε κάποια συμφωνια, γιατί τόσο η πολιτεία όσο και οι μουσικοι κατα κάποιον τρόπο δεν διαπραγματεύονται πάντα με ανοικτά χαρτιά, διαιωνίζει επικίνδυνα αυτή την κατάσταση σε βαρος φυσικά της ποιότητας της ορχήστρας.

Η συμφωνικη της περασμένης Δευτέρας υπογράμμισε εμφαντικά, οπως και οι προηγούμενες συναυλιες το χαμηλό επίπεδο τεχνικής της Ορχηστρας, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά την ηχητική και την τεχνική των οργάνων.

Η παρέλαση από το πόντιουμ της ορχηστρας, **κάθε εβδομάδα και ένας άλλος μαέστρος**, είναι γνωστό ότι σε τελευταια ανάλυση, «ξεχαρβαλώνει» από κάθε πλευρά την ορχήστρα. Το πρόβλημα —παμπάλαιο και αυτο— είναι γνωστό δεν αντιμετωπίστηκε όμως ποτέ ούτε από τη μια ούτε απο την άλλη— πολιτεία και μουσικούς.

Το βασικό έργο του προγράμματος, η Συμφωνία αρ. 1 του Σιμπέλιους, **είχε την ίδια τύχη** με αυτήν των ανάλογων εργων στις προηγούμενες συναυλίες Κραυγαλέα φόρτε, αδιαφορία (τι άλλο να πούμε;) για μια έστω υποτυπώδη ομοιογένεια ήχου στα έγχορδα, τα πνευστά κλπ, εκκωφαντικοι γδούποι στα τύμπανα ως εάν επρόκειτο για νικητήριο εμβατήριο, δεν αφήνουν περιθώρια για ένα λεπτομερέστερο σχολιασμό. Κάποιες στιγμές περισυλλογής και ηρεμιας χρήγορα καταποντίζονταν στην ηχητική δινη του γενικού κλίματος.

Με τη Μαρκέλα Χατζιάνο εχουμε επανειλημμένα ασχοληθει τονίζοντας με έμφαση παντα το θαυμάσιο τίμπρο και γενικά την ποιότητα της φωνής της.

Στις τρεις άριες ωστόσο που τραγούδησε στη συμφωνική της Δευτέρας, με μαέστρο τον Αλέξανδρο Συμεωνίδη μας υπενθύμισε τις ίδιες, όπως και σε προηγούμενες εμφανίσεις της, αδυναμίες. Η ελάχιστα καθαρή άρθρωση της εγκυμονεί σοβαρούς κινδύνους για την κατανόηση του κειμένου, ιδιαιτερα στην όπερα. Οι χαμηλότεροι φθόγγοι, οπως στον Σεν-Σανς, ήσαν υπερβολικά αδύνατοι, ενώ οι υψηλότεροι —γενικά— πολύ λίγο άνετοι και λαμπεροί. Σε φράσεις — και στις τρεις άριες— ορισμένοι φθόγγοι «τοποθετημενοι» διαφορετικά απο τους αμεσως προηγούμενους ή επόμενους, αλλοιωναν την ομοιογένεια της φωνής της. Έπειτα, γιατί αυτές οι ιδιες πάντα, στιλιζαρισμένες κινησεις χεριών και σώματος. Να αποτολμησουμε ακομα να υπενθυμίσουμε πόσο ανάγκη είναι να χάσει η καλλιτέχνιδα κάποια κιλά, (Άριες Σεν-Σανς «Σαμψών και Δαλιδα», Ντονιζέλι «Φαβορίτα», Βέρντι «Ντον Κάρλος.)

Το ελληνικό έργο «Αναδρομές α, β» (1987) σε πρώτη ελληνική εκτέλεση, είναι του Σαββα Ζάννα (γεν. 1952) με σπουδές στο Ωδείο Θεσσαλονίκης και την Ακαδημία του Μονάχου. Ο συνθέτης δειχνει να έχει δεχτεί τα μηνύματα των καιρών (απομάκρυνση από τον πειραματισμό για τον πειραματισμό, την αποδοχή της μελωδίας, της επανάληψης και της παραδοσιακής μορφής κ.ά.). Ενώ παράλληλα ο ακροατής αναγνωρίζει στο έργο σαφείς επιρροές από τους ύστερους παραδοσιακούς συνθέτες. Η εκτέλεση ήταν πολύ προσεγμένη από τον Αλέξανδρο Συμεωνίδη και τους συνεργάτες του («Παλλάς» 30.11.87).

Την επομένη το «Παλλάς» φιλοξένησε ενα ακόμα μικρο οργανικο σύνολο, τους «Σολίστες της Νάπολης» (φλάουτο, όμποε, βιολί, βιόλα και βιολοντσέλο).

Θαυμάσια η επιλογή του προγράμματος, από το χώρο της κλασικης μουσικης, με έργα που ακουμε —δυστυχως— σπανια Τζιαρντινι, Παϊζιέλο, Μποκερινι, Χάιντι και Μότσαρτ.

Ευγενικό, μαλακό παίξιμο (εγχορδα και πνευστα) και σωστό ύφος. Πέρα ομως από αυτά, πολλές αδυναμίες εμπόδιζαν την ολοκληρωση της εκτέλεσης. Το υποτονικο, ηχητικα, παίξιμο των εγχόρδων επιδρούσε συχνα αρνητικά στο κλασικό ύφος, ιδιαίτερα στη συνεργασία τους με το φλάουτο και το όμποε. Επισης η έλλειψη αυστηρού συγχρονισμού, μεταξύ των εγχόρδων αλλά και μεταξύ εγχορδων και πνευστων αλλοιωνε επικινδυνα την καθαρότητα του μουσικού λόγου. Περισσότερο όμως ακόμα ενόχλησαν τα διόλου ευκαταφρόνητα σε αριθμό τονικά ολισθήματα, αλλοτε του βιολιού και άλλοτε του βιολοντσέλου («Παλλάς» 1.12.87).